

Čo sa deje pri Draždiaku?

V dlho chátrajúcom areáli Kormorán na brehu Veľkého Draždiaka nastal pohyb.

strana 7

Elektromobilita v Petržalke

Nemôžeme nabíjať autá vyhodnením predĺžovačky z dvanásteho poschodia. Čo pripravuje mestská časť?

strana 4

V papučiach na pilates

Petržalka potrebuje viac malých komunitných centier. Novým členom rodiny je LiLienka.

strana 6

Topíme sa „v handrách“

„Kedysi stačilo vyprázdniť kontajner raz za dva týždne, dnes máme tri kontajnery vedľa seba a vyprázdňujeme ich každý druhý deň,“ hovorí Juraj Kunak z Ekocharity. Tá sídli na Kopčianskej v Petržalke a zväžsa sa sem textil z 1200 kontajnerov z celého Slovenska.

Tridsať z nich je umiestnených v Petržalke. Je to málo. Nitra, ktorá má rovnaký počet obyvateľov ako naša mestská časť, ich má 150. Deficit zberných miest naznačila aj novoročná zbierka šatstva v Petržalke. Vyhlásená miestnym úradom v pondelok, bola už v stredu z kapacitných dôvodov uzavretá. Ľudia majú doma jednoznačne prebytok textilu...

„Konzum a fast fashion rýchlo rastú, len za posledné roky to bolo o takmer 300 percent. Kedysi stačilo vyprázdniť kontajner raz za dva týždne, dnes

máme tri kontajnery vedľa seba a vyprázdňujeme ich každý druhý deň. Z celého Slovenska vyzbierame denne 10 až 15 ton,“ prezrádza zástupca spoločnosti Ekocharity Juraj Kunak. „Za rok sú to tri milióny kilogramov! Z toho všetkého sa však využije v priemere iba 25 percent, pretože ľudia do kontajnerov hádžu hocičo. Nachádzame tam aj ocikané plachty, plienky, montérky od farby, roztrhanú detskú sedačku, plesnivé vankúše. To je zmesový komunálny odpad, nie textilný odpad.“

Pokračovanie na strane 5 ➤

HÄUSLER & HÄUSLER

Architektonický analýz a inžinierska spoločnosť.

centrum
TECHNOPOL

Kancelárske
priestory

Gastro

Kongresové
centrum

- Vám ponúkajú na prenájom:
- Kancelárske priestory už od 17m² s možnosťou úprav
 - Parkovacie miesta
 - Kongresové centrum s kompletnými službami

V budove TECHNOPOL, Kutlíkova 17, Petržalka, Bratislava blízko hraničných priechodov Berg, Kítssee s výborným naperením na diaľnici a centrum Bratislavy do 10 minút počas celého dňa.

www : centrumtechnopol.sk / hauslerhausler.sk

TECHNOPOL

nové chuťe, nové vône

Obľúbená jedáleň v Technopole
opäť OTVORENÁ

- raňajky
- jedlá od 4,50 €
- jedlá z grilu alebo woku
- domáce bagety a dezerty

Otvorené pondelok až piatok od 7.00 do 15.00

1 hod. parkovanie
ZADARMO

Káva opäť rozvoniava

- Privátne oslavy až pre 50 osôb
- poctivé zákusky z cukrárne LAURENT
- výnimočná káva EBENICA

Otvorené pondelok až piatok od 8.00 do 16.00

TECHNOPOL
events

Kutlíkova 17,
Bratislava - Petržalka

Milan Vetrák získal vo voľbách najviac preferenčných hlasov spomedzi kandidujúcich petržalských poslancov.

Zaujímavé fakty z volieb v Petržalke

Petržalka mala v tohtoročných parlamentných voľbách najnižšiu účasť spomedzi bratislavských mestských častí, do parlamentu sa však dostali aj dvaja petržalskí poslanci – Milan Vetrák a Peter Cmorej.

Volebná účasť dosiahla v Petržalke 64,99 %, na porovnanie v celej Bratislave to bolo 72,6 %, celoslovenská účasť bola 65,8 %. Najvyššiu volebnú účasť mali v malých mestských častiach ako Čunovo a Rusovce.

V Petržalke bolo zapísaných 106 476 voličov, svoje

právo voliť využilo 69 208 z nich. Zaujímavé je, že platných hlasov bolo 68 572, čo znamená, že neplatných lístkov sme v našej mestskej časti evidovali až 636!

Obálok z cudziny v Petržalke zaznamenali 1 285 kusov.

V tohtoročných parlamentných voľbách kandidovalo aj 7 miestnych poslancov.

Do parlamentu sa nedostali:

Elena Pätoprstá, ktorá kandidovala za OLANO a získala 4063 preferenčných hlasov, Vladimír Dolina, ktorý kan-

didoval za ľudí a získal 882 preferenčných hlasov, Ján Karman za stranu Za ľudí získal 161 preferenčných hlasov, Pavol Škápik, kandidujúci za PS/SPOLU, ktorý získal 290 preferenčných hlasov, ani Ivan Uhlár, kandidujúci za OLANO s 1233 preferenčnými hlasmi.

Do parlamentu sa dostali:

Peter Cmorej, ktorý kandidoval za SaS. Získal 7508 preferenčných hlasov.

Milan Vetrák, ktorý kandidoval za OLANO. Získal 8946 preferenčných hlasov. Opýtali sme sa ho, čo môže petržalský poslanec „vybojovať“ pre Petržalku na štátnej úrovni.

„Ako poslanec Národnej rady SR môžem byť prospešný pre Petržalku, resp. pre Bratislavu, rôznymi spôsobmi. V prvom rade môžem napomôcť zmene financovania Bratislavy zo štátneho rozpočtu, čo by znamenalo viac peňazí nielen pre hlavné mesto, ale aj pre mestské časti vrátane Petržalky, napríklad na opravu terás, výstavbu škôlok a sociálnych zariadení, opravu ciest, cyklotrasy...“ povedal nám. „Rovnako sa môžem zasiať za zmenu financovania samosprávy (napr. systém prerozdelenia daní). Okrem toho mám ako poslanec právo zákonodarných iniciatív a rád by som ju využil, či už pôjde o jednotlivcov, rodiny alebo starších ľudí (napr. príspevok pre rodičov, ak sa ich deti z kapacitných dôvodov nedostanú do škôlky). Zmena zákonov, ktorú mienim navrhnuť, resp. podporiť, by sa mala týkať aj lepšej ochrany kultúrnych pamiatok, podpory lokálnych a regionálnych médií či nového stavebného zákona, ktorý by pomohol aj Petržalke. To, že zároveň zostávam komunálnym poslancom, je výhodou, pretože budem vedieť lepšie pripravovať legislatívne aktivity a riešiť ich komplexne tak, aby to pocítila aj Petržalka a jej obyvatelia.“

foto: TASR, archív M. V.

Kedy budú zápisy prvákov?

„Budúcich žiakov prvých ročníkov, ktorí začnú plniť povinnú školskú dochádzku vo všetkých 11 základných školách očakávajú podľa školských obvodov zápisy 3. apríla v poobedňajších hodinách od 15.00 h do 18.00 h a 4. apríla od 8.00 h do 12.00 h,“ informovala o tom webová stránka Petržalky.

Pri zápise detí odporúča mestská časť zákonným postupom informovať sa o školskom vzdelávacom programe príslušnej základnej školy, o záujmovej činnosti, realizovaných projektoch, o činnosti školského klubu detí, priestorových a materiálno-technických podmienkach školy. Veľa informácií o základných školách môžu zákonní zástupcovia získať aj prostredníctvom webových stránok škôl a počas organizovania dní otvorených dverí pre deti a rodičov budúcich prvákov. Ktoré budú v nasledujúcich dňoch? (pn)

- ZŠ Budatínska 61, Bratislava dňa 24.-25.3.2020 od 8:00 do 10:00
- ZŠ Holíčska 50, Bratislava dňa 18.3.2020 od 8:00 do 11:30 a 19.3.2020 od 9:00 do 11:30
- ZŠ Lachova 1, Bratislava dňa 25.3.2020 od 8:00 do 13:00
- ZŠ Pankúchova 6, Bratislava dňa 3.4.2020 od 8:45 do 11:00
- ZŠ Prokofievova 5, Bratislava dňa 18.3.2020 od 8:45 do 15:30
- ZŠ Tupolevova 20, Bratislava dňa 18.3.2020 od 8:30 do 11:00

Roky bojujú o osvetlenie

Dočkajú sa obyvatelia Pifflovej ulice 1 – 11 osvetlenia?

Zaujímala sa o to mestská Zaujímala sa o to mestská Elena Pätoprstá v rámci interpelácií primátora Matúša Valla. Dostala nasledujúcu odpoveď: „Na základe interpelácie 118/2017 bola Oddeleniu stavebných činností dňa 4. januára 2018 zaslaná žiadosť od správcu verejného osvetlenia na zaradenie do plánu výstavby verejného osvetlenia na ulici Pifflova 1-11. Oddelenie stavebných činností predmetnú žiadosť zaradilo do zoznamu potenciálnych investičných akcií pre nasledujúce rozpočtové obdobie. Dňa 29. novembra 2019 Oddelenie stavebných činností opätovne zaradilo podnet na vybudovanie nového verejného osvetlenia v danej lokalite do zoznamu potenciálnych investičných akcií mesta pre najbližšie rozpočtové obdobie, na základe vyjadrenia opodstatnenosti správcom verejného osvetlenia. Zásadne plánované investície do verejného osvetlenia v tomto roku sú plánované najmä do obnovy skorodovaných stožiarov po dobe ich životnosti, modernizácia osvetlenia s využitím LED technológie vo vybraných lokalitách a tiež rekonštrukcie káblových vedení v zemi, ktoré sa momentálne javia ako veľmi problematické a je potrebné v mnohých prípadoch havarijne stavy týchto vedení urgentne sanovať. Vzhľadom na potrebu komplexného riešenia stavu verejného osvetlenia v správe hlavného mesta SR Bratislavy v súčasnosti Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy pracuje na naštartovaní systematických investícií do obnovy a rozšírenia verejného osvetlenia, ktoré budú reflektovať aj zoznam potenciálnych investičných akcií a ich realizácia sa predpokladá od roku 2021.“ (in)

Skatepark Nový Most

Na petržalskej strane, pod Mostom SNP plánuje mesto skatepark, zrevitalizuje povrch a osvetlenia. V akom štádiu je projekt v súčasnosti?

Magistrát nedávno zverejnil zoznam komunikácií a verejných priestorov, ktoré budú zrekonštruované alebo novovytvorené vďaka 12-miliónov eur z vyššej dane

z nehnuteľností a 10-miliónov eur navyše je z finančnej podpory vlády pre Bratislavu. Niektoré projekty sa týkajú aj Petržalky. Jedným z nich je nový skatepark. O podrobnosti sme požiadali hovorcu magistrátu Petra Bublú: „Revitalizácia sa týka spevnenej plochy pod Mostom SNP na petržalskej strane. Momentálne sa nachádzame ešte len v prípravnej fáze, kedy pripravujeme podklady na verejné obstarávanie projektov, ktoré budú zrekonštruované alebo novovytvorené vďaka 12-miliónov eur z vyššej dane

aj na výber zhotoviteľa a od toho sa budú odvíjať aj finálne náklady na projekt. Projekt tiež musí prejsť schvaľovacím procesom, o presnejšom

harmonograme a detailoch projektu budeme včas informovať.“

(in) foto: in

Kto vám odpovie ohľadom stromov

„Pri herni na Osuského pília zdravý strom. Je to v poriadku?“ zatelefonovala nám do redakcie nespokojná čitateľka.

V prípade, že ide o ne-drevinu (ako v prípade na žiaducu inváziu Osuského, pozn.red), nie je

povinné vydávať súhlas na jej výrub a zverejňovať informáciu o výrube na webovom sídle,“ informovala nás Mária Halašková z komunikačného oddelenia Petržalky.

Dodala, že ak chcú obyvatelia nahlásiť suchý, poškodený, spadnutý strom alebo sa chcú informovať o výrube drevín v konkrétnej lokalite, majú kontaktovať pracovníkov z referátu zelene miestneho úradu: Soňa Kollárová, vedúcu referátu zelene (mejl: sona.kollarova@petrzalka.sk) alebo Dagmar Krempaská (mejl: dagmar.krempaska@petrzalka.sk) Telefónne číslo je 02/68 288 849.

(in)

foto: Matúš Husár

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

Zbavte nás jesenného lístia

Na mimoriadnom zastupiteľstve sa petržalská poslankyňa a viceprimátorka Tatiana Kratochvílová zaujímala o režim údržby komunikácií 3. a 4. triedy. „Registrujem, podobne ako mnohí spoluobčania, zvýšenú právnosť, nakoľko na komunikáciách sú ešte listy z jesene,“ uviedla.

Starosta Ján Hrčka reagoval, že od 1. marca sú vyhradené 4 dopravné prostriedky výlučne len na čistenie chodníkov a komunikácií. „Zmena by to mala byť viditeľná v priebehu dvoch, troch mesiacov a v budúcnosti by sa už podobná situácia nemala opakovať,“ uviedol. Pokiaľ však ide o čistenie komunikácií, úradu komplikuje údržbu množstvo odparkovaných áut. „Avšak aj v rámci zavádzania parkovacej politiky má dochádzať k čisteniu prilahlých komunikácií,“ dodal.

(in)

fixněprotězy.sk

UŽÍVAJTE SI ŽIVOT BEZ STAROSTÍ

100 € zľava na miniimplantáty
Zľava platí do konca marca

Antolská 4
851 07 Bratislava
0904 492 725
www.fixneprotezy.sk

BULHARSKÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA A GYMNÁZIUM CHRISTA BOTEVA

Prijíma v šk.r. 2020/2021 žiakov do prvej triedy základnej školy

PONÚKAME:

- individuálny prístup v málopočetných triedach
- výučba troch jazykov naraz – bulharský, slovenský a anglický
- celé štúdium a družina sú bezplatné
- zápis detí do všetkých ročníkov je možný počas celého školského roka

Nie je potrebné, aby Vaše dieťa vedelo po bulharsky. My ho naučíme!

Záporožská 8
851 01 Bratislava

Telefón: 0911 825 719
0911 126 644

Email školy:
bsou@bsou.sk

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIERE
ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

S tyrkysovými značkami aj do vyhradených pruhov

„Má Petržalka vo veci elektromobility nejaké plány a vízie, ako pomôcť obyvateľom Petržalky? Je predsa nemysliteľné, aby sme si nabíjali autá vyhodnotením predlžovačky z dvanásteho poschodia,“ napísal nám do redakcie čitateľ Kamil Peterka.

Bratislava plánuje v súvislosti s novou parkovacou politikou vyhlásiť nízkoemisné zóny a v rámci medzinárodného projektu URBAN-E vybudovať 55 nabíjajúcich staníc, z toho 50 nabíjačiek na striedavý prúd (AC) a 5 rýchlonabíjajúcich staníc na jednosmerný prúd (DC). Celá sieť by mala byť hotová do roku 2020. (in)

foto: MČ Petržalka

„Niektorých mestách to tak skutočne je, inde na to idú rozumnejšie a postupne budujú nabíjačky z pouličného osvetlenia... MČ Petržalka sa prezentuje ako priaznivec elektromobility sloganom „Zelená Petržalka“ a aj si jedno elektrické auto zakúpili. Písal som im mail s podobne formulovanou otázkou, avšak jediná odpoveď bola, že občan si môže vybudovať na svoje náklady nabíjajúcu stanicu na parkovisku, avšak vzhľadom na novú parkovaciu politiku si takýto parkovací box nemôže prenajať, alebo inak vyhradiť. Iné plány do budúcnosti nebolí prezentované,“ pokračuje a žiada viac informácií k téme elektromobility.

Elektromobilita v Petržalke

Oslovili sme Máriu Halaškovú z komunikačného oddelenia Petržalky:

Podľa medializovaných informácií sa má v rámci projektu URBAN-E v hlavnom meste vybudovať 55 staníc. Koľko z nich pripadá na Petržalku?

Spoločnosť Západoslovenská energetika (ZSE) po pracovných stretnutiach navrhla v Petržalke umiestniť 8-9 staníc na 4 parkoviskách:

1. Mameťova ulica (parkovisko H3-10 parc. č. 672) 4-6 p.m.
2. Romanova ulica (parkovisko H1-26 parc. č. 1266) 4 p.m.
3. Petržalská tržnica (parkovisko L1-2 parc. č. 1740/18) 4 p.m.
4. Prokofievova (parkovisko D1-2 parc. č. 3317) 4 p.m.

Budú verejne dostupné spôsobom, kto prvý príd, ten nabíja? Ako sa bude regulovať státie v priestore nabíjajúcich staníc?

Stanice sú navrhované ako verejne prístupné. „Do-

pokladu, že budova má viac ako desať parkovacích miest a budova a parkovisko sú vo vlastníctve jedného subjektu, sa zavedie povinnosť zabezpečiť inštaláciu najmenej jednej nabíjajúcej stanice a trubkových rozvodov pre elektrické káble a pre nové bytové budovy povinnosť zabezpečiť infraštruktúru vedenia pre každé parkovacie miesto.“

mesto SR Bratislava bolo prezentované, že ucelenú koncepciu rozvoja elektromobility pripravuje Hlavné mesto SR Bratislava. Mestská časť Bratislava-Petržalka nemá spracovaný žiadny koncept rozvoja elektromobility. Samozrejme, vítame iniciatívu hlavného mesta zapojiť sa do rozhodovacích procesov budovania siete nabíjajúcich staníc pre elektromobily na svojom území a do riešenia otázky udržateľnej mobility. **Nezvažuje Petržalka zvýhodňovať elektrické autá pri parkovaní na verejných priestoroch?**

Plochy parkoviska sú verejne prístupné a majú aj nadalej slúžiť čo najširšej skupine užívateľov. V rámci mestskej parkovacej politiky vo VZN hlavného mesta SR Bratislava č. 8/2019 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel je v §4 ods. 6 definovaná úľava pre elektrické vozidlá, VZN parkovacieho systému v Petržalke elektrické vozidlá nezohľadňuje.

PARTICKA

NOVOOTVORENÁ
RESTAURÁCIA & BEER PUB

ŠEVČENKOVA 23

PO-ŠT: 10:30 - 23:00
PI-SO: 11:00 - 00:00
NE: 11:00 - 22:00

0949 383 424
RESTAURACIAPARTICKA@GMAIL.COM

OBEDOVÉ MENU PONDelok - PIATOK
11:00 - 14:00

FIRENÉ VEČIERKY
RODINNÉ OBEDY
OSLAVY

**ZUBNÁ AMBULANCIA
A AMBULANCIA
IMPLANTOLÓGIE**

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETŘÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

PETRŽALSKÉ NOVINY
čítajte aj na webe

Denne aktuálne informácie, spravodajstvo a témy zamerané na život v Bratislave.

www.banoviny.sk
Nájdete nás aj na Facebooku,
www.facebook.com/banoviny.
Píšte, pýtajte sa, komentujte.

Aj Krízové centrum pre deti a rodinu Repuls na Strečnianskej ulici má dva zberné kontajnery. „Oblečenie, ktoré nebudú vedieť využiť klienti centra, použijeme na naše aktivity,“ informuje Ekocharita na svojej facebookovej stránke.

Pokračovanie zo strany 1
Tak, ako papierová škatuľa od pizze nie je papier, ale komunda.“

Úlohu Ekocharity - vyčleňovať textil z komunálu - to len komplikuje. Na zvoze a triedení odpadu pracuje tím len asi dvadsiatich ľudí... Aj preto prosia obyvateľov, aby do kontajnerov vkladali len čistý ďalej použiteľný textil, ktorý môžu posúvať ďalej.

Riešením sa javí adresné stanovisko kontajnera. V januári také pribudlo vo dvore Brány do života v Ovsíšti. Veci z neho si rozdelia priamo matky v núdzi a „domováci“, čo tu žijú. Ďalším problémom, na ktorý poukázal zber textilu, je, že rastie spotreba absolútne nekvalitného textilu. Juraj Kunak hovorí o lacných tričkách, ktoré sa do dvoch mesiacov rozpadnú. Už na vešačku je to odpad a nie textil. Aj také, často ešte s visáčkami, nájdete v kontajneroch. „Ludia sa pýtajú, odkiaľ je mäso, šunka, ale nepýtajú sa, odkiaľ je oblečenie, ktoré si kupujú,“ hovorí a dodáva, že dnes, keď si viete kúpiť aj kvalitnú vec v second-hande za dve eurá by možno pomohla rozšírená zodpovednosť výrobcov textilu podobne, ako je to pri elektronike.

ani nemusí platiť. Poskytnú svoj pozemok bezplatne, pretože si uvedomujú, že tým vlastne znižujú množstvo svojho komunálneho odpadu. „Veľmi sa tešíme, keď nás oslovia súkromné spoločnosti

Kvalitný textil pomáha iným

Ekocharita začínala pred štyrmi rokmi s dvesto kontajnermi, dnes ich má na celom Slovensku 1200. A ďalšie pribúdajú. Niektorým mestským častiam Ekocharita za prenájom priestoru pre kontajnery

Nebudte ignoranti

Pokiaľ ide o kvalitu vyzbieraného oblečenia, Bratislava je na tom podľa Juraja Kunaka dobre. Kvalita klesá vzdialenosťou od hlavného mesta. Realitou však je, že aj v Petržalke máme adeptov, ktorí sa snažia z kontajnerov čo-to vytiahnuť a občas za sebou zanechajú neporiadok. Svoje o tom vedia napríklad na Víglašskej, ktorú Ekocharita čistí aj trikrát do týždňa. Nedávno sa na svojej facebookovej stránke pošťožovali aj na „darcu“ z Vilovej ulice, ktorý do kontajnera pravidelne sype použité piliny po svojom škrečkovi. „Znehodnocuje dobré oblečenie, ktoré je už v kontajneri vhodene. A nášmu vodičovi absolútne znepríjemňuje jeho náplň práce, ktorou je zber pekného oblečenia, nie komunálneho odpadu...“

organizácie, s ktorou spolupracujeme, podľa jej potrieb. Jedni chcú bavlnu, iní džínsovinu,“ vysvetľuje Juraj Kunak. Napríklad do Slobody zvierat smerujú periny a deky, do Deopaulu v spolupráci s aktivista-

Ako dávať tovar do kontajnera

Tovar by sa mal vkladať do kontajnera v pevne uzatvorených igelitových taškách alebo iných vhodných pevných obaloch. Topánky zviazané, podujatí a divadelných repríz. Za svoju činnosť bola v roku 2013 nominovaná na cenu Kríšťalové krídlo za filantropiu. (mh)

Nedávno pribudli kontajnery aj v areáli OZ Brána do života v Ovsíšti. Veci, ktoré tam vhodíte, si priamo rozdelujú mamy v núdzi, čo tu žijú.

a dopytujú kontajnery,“ hovorí Juraj Kunak a dodáva, že komunikujú s každým, kto prejaví záujem. Stačí vraj zatelefonovať, poslať mejl alebo vyplniť kontaktný formulár.

Ekocharita spolupracuje s organizáciami a rôznymi komunitnými centrami po celom Slovensku ukazuje, aký zmysel má separovať a tiež ako môže fungovať cirkulárna ekonomika. „Triedime do spoločnej organizácie, s ktorou spolupracujeme, podľa jej potrieb. Jedni chcú bavlnu, iní džínsovinu,“ vysvetľuje Juraj Kunak. Napríklad do Slobody zvierat smerujú periny a deky, do Deopaulu v spolupráci s aktivista-

mi z Ružinov pozitív ponozky, Fashion revolution vytriedujú džínsovinu, Katarína Péterová z La Florita upcykluje košeľe, do pežinskej chránenej dielne doručuje Ekocharita bezplatne záclony, bytový textil a bavlnené šatstvo, z ktorého tam vyrobia ďalšie výrobky. Aj preto má zmysel hádzať do kontajnerov kvalitný textil, ktorý ešte môže pomôcť iným. A čo dodať na záver na túto tému? Haldy handier v zberných kontajneroch ukazujú, že ak už nakupovať, tak skôr priplatiť za kvalitu, nehanbiť sa zísť do second-handu a možno vyskúšať aj upcyklovanie (oblečenie, čo sa už nevyužije, prerobiť na iné) a swapovanie (vzájomná výmena oblečenia, ktorá dokáže uspokojiť „hlad“ po nových veciach).

(nc)
foto: Fb Ekocharita, nc

Zákaz sa týka aj kasín

Iniciatíva Zastavme Hazard sa podarilo vyzbierať 104 600 podpisov pod petíciu za zákaz hazardu v meste.

Je to viac, ako pred štyrmi rokmi, keď v deň volieb vyzbierali 90 000 podpisov. Po legislatívnej zmene bolo potrebné pod petíciu vyzbierať podpisy od najmenej 15 %, teda približne 57-tisíc oprávnených voličov v meste. Potrebný počet podpisov tak aktuálna petícia prekonalala takmer dvojnásobne. Hlavné mesto deklarovalo, že je pripravené predložiť petíciu na prerokovanie mestskému zastupiteľstvu spolu s návrhom VZN o zákaze umiestnenia herní v zákonom stanovených budovách vrátane kasín. Prijatie zákazu hazardných hier bude pre hlavné mesto znamenat výpadok približne 2,5-milióna eur v mestskej kase. Tento výpadok nebude okamžitý, ale postupný, tak, ako bude končiť platnosť udelených licencií. (pn)

Nová riaditeľka KZP

Kultúrne zariadenia Petržalky majú novú riaditeľku - Moniku Koreňčiovú.

Monika Koreňčiová pracuje od roku 1990 ako výkonná producentka a manažérka v kultúre. Založila so svojimi kolegami občianske združenie Divadlo a.ha a popri práci v Divadle a.ha pracovala od 2003 do 2005 ako vedúca výroby dabingu v Slovenskej televízii. Štyri roky pracovala ako samostatná referentka pre kultúru a kurzy v bratislavskom Starom Meste. Spoluzakladala občianske združenie Divadlo Malá scéna STU (ide o jediné divadlo na Slovensku, ktoré prevádzkuje repertoárové divadlo bez pravidelnej podpory štátu, samosprávy a obce). Ako producentka a manažérka vyrobila a zorganizovala vyše 3 000 kultúrnych a umeleckých aktivít, podujatí a divadelných repríz. Za svoju činnosť bola v roku 2013 nominovaná na cenu Kríšťalové krídlo za filantropiu. (mh)

Na hodine strečingu

V papučiach na pilates

V petržalskom Centre LiLienka majú svoju špeciálnu hodinu strečingu osobitne len muži. „Zistili sme, že viacerým pánom nevyhovuje cvičiť s dámami, tak sme pre nich vyhradili vlastnú hodinu,“ hovoria zakladateľky Lívia Pochabová a Lenka Cisková.

Lívia Pochabová
& Lenka Cisková

Veľa sa dnes hovorí o tom, že v Petržalke chýba občianska vybavenosť a tiež malé centrá, v ktorých by sa obyvatelia blízkych domov zoznámili, zrelaxovali, vzdelávali, aby ich život nebol zredukovaný len na prácu a byt.

Positívne je, že vznikajú. Nie je ich však stále dosť v pomere k množstvu obyvateľov sídliska. Centrum, v ktorom sa cvičí, občas si doň zájdete na prednášku napríklad

o bezobalovej domácnosti, montessori pedagogike, na kurz líčenia či dámsky večer a cez víkend absolvujete workshop alebo spravíte deťom narodeninovú oslavu, totiž nie je ziskový biznis. Ľudia ho robia z nadšenia. Hoci v podobe centra prinášajú benefit pre blízku komunitu, nájomné platia rovnaké, ako keby tu bol len sklad alebo kancelária. Aj preto nás vždy poteší, keď na našom sídlisku pribudne

ďalší, hoci aj malý, komunitný priestor. A to je dôvod, prečo sme sa rozhodli predstaviť vám nového člena - LiLienku.

Necestovať za krúžkami, krúžky pritiahnúť k sebe

Malé centrum, ukryté v nebytovom priestore paneláku na Haanovej 35, otvorili Lívia Pochabová a Lenka Cisková len v decembri minulého roka. Keďže ho vyhľadávajú najmä rodičia, informácie o ňom sa šíria prevažne spôsobom „jedna mama povie druhej“.

Tvorí ho štyri miestnosti. V jednej veľkej so zrkadlom sa cvičí alebo tancuje, v menších je šatňa a kreatívna miestnosť pre pondelkové dielničky pre rodičov s deťmi, v poslednej detský kútik, kde sa deti hrajú, zatiaľčo ich mamy cvičia.

Otvoreniu predchádzali mesiace vybavovania „papierov“, zariadenia priestorov, skladania nábytku, šitia, upratovania, kreslenia, tvorenia... To všetko svojpomocne, zato s výdatnou asistenciou rodiny a blízkych. „Najskôr sme sa vždy pozreli, koľko stojí povedzme fólia na presklené

dvere a potom si radšej vyrobili vlastnú náhradu,“ hovorí Lenka s úsmevom o tom, ako šetrili každé euro.

A potom vyzpráva priam osudový príbeh jeho vzniku. „O našom spoločnom fungovaní rozhodli náhody,“ hovorí Lenka o stretnutí s Líviou. „Stretli sme sa len dvakrát na tehotenskom cvičení a potom sme úplne náhodou zistili, že sa obe sťahujeme do tej istej časti mesta, dokonca, že nás bude od seba deliť iba cesta a pár desiatok metrov.“

Obe chodievali cvičiť a tancovať do blízkeho malého centra. „Mamy jednoducho potrebujú občas uniknúť od domácich povinností,“ pokračuje. Lenže „ich“

centrum zatvorili a odrazu nebolo kam chodiť. Najskôr ho chceli prevziať. Nevyšlo to, ale myšlienky, že je schodnejšie necestovať za krúžkami, ale krúžky pritiahnúť k sebe, sa nevzdali a začali hľadať voľné priestory...

Šli do toho bez akýchkoľvek skúseností. „Telefonovali sme, pýtali sa, nevedeli sme nič,“ spomína Lívia, jedným dychom však dodáva, že bolo krásne sledovať kamarátov, ktorí neváhali pomôcť.

Trvalo to rok. A skúška pokračuje, keďže obe mamy pracujú na plný úväzok a centrum je najmä ich voľnočasové hobby. Aktivity, ktoré majú odžitie a nadchli ich, chcú

teraz sprostredkovať ďalším ľuďom a tešiť sa, keď ich obohatia.

A tak tu nájdete hodiny salsy, pretože Lenka je bývalá tanečnica, pripravuje sa workshop znakovania pre bábätká, ktorý má tiež odskúšaný na vlastnej koži. „Deti sú oveľa spokojnejšie, pretože dokážu znakmi vyjadriť to, čo ešte nevedia vysloviť,“ hovorí a usmieva sa pri spomienke, ako pre to dokázala nadchnúť celú rodinu.

Spolu s Líviou postupne zisťujú, čo preferuje okolie a za tých pár mesiacov existencie prišli aj na pár zaujímavých paradoxov. Napríklad, že na niektoré hodiny salsy a prednášky typické skôr pre ženy, príde viac mužov. ...že mužom sa uľavilo, keď im vytvorili vlastnú hodinu strečingu a rovnako sú spokojné aj zrelé dámy, ktoré majú „svoj“ pilates v piatok doobeda.

Niektoré cvičenia prebiehajú formou kurzov, iné sú voľnými hodinami, na ktoré sa stačí zaregistrovať na stránke. Centrum pre vás otvorí aj kurz salsy, ak sa dáte dokopy aspoň tri páry a ak máte tip na zaujímavú prednášku, prednášateľa či workshop, tiež sa máte smelo ohlásiť. „Je veľa tém, ktoré si s Lenkou chceme vypočítať, tak si teraz aj my plníme prania,“ hovorí Lívia. ...pretože LiLienka nechce byť len miestom, kde prídete, pocvičíte a odídete, ale postupne možno aj akýmsi komunitným centrom, ktoré má tú výhodu, že doň môžete prísť doslova v papučiach. (in)

foto: archív LiLienka

▲ Detský kútik, v ktorom sa hrajú deti, zatiaľčo ich mamy cvičia.

Čo sa deje pri Draždiaku?

V dlho chátrajúcom areáli Kormorán na brehu Veľkého Draždiaka nastal pohyb. Zmizli rozpadávajúce sa budy, prišiel konečne čas na revitalizáciu?

„V areáli Kormorán kedysi fungovali bufety, toalety, prezliekárne, na malom pódiu sa uskutočňovali rôzne kultúrne podujatia, večerné zábavy, niektoré chatky boli určené aj na ubytovanie, sídlila tu záchranná služba, fungovalo detské ihrisko. Dnes je situácia úplne iná a veľmi smutná,“ povzdychol si ešte minulé leto admin facebookovej stránky Konduktor Petržalka. „Je to obrovská škoda, že súkromná spoločnosť, ktorá celý areál vlastní, ani miestny úrad nevedia s týmto žalostným stavom už mnohé roky nič spraviť...“

Podľa našich informácií aktuálny majiteľ stále rokuje s mestom o budúcej podobe areálu. Bývalý majiteľ má však podľa zmluvy predtým „upratať“ priestor. V súčas-

nosti čaká na búracie povolenie z mestskej časti. Niektoré rozpadávajúce sa budovy už z areálu zmizli, môžete ich vidieť už len na fotografiách, ďalšie čaká podobný osud. Potom by už mohla prísť na rad okrem iného aj revitalizácia brehu a promenády.

(in)

foto: Matúš Husár,
Fb Konduktor Petržalka

▲ Z areálu Kormorán zmiznú chátrajúce stavby. Kedy sa začne premena priestoru, závisí od rozhodnutia mesta.

Najvyššie objekty Petržalky

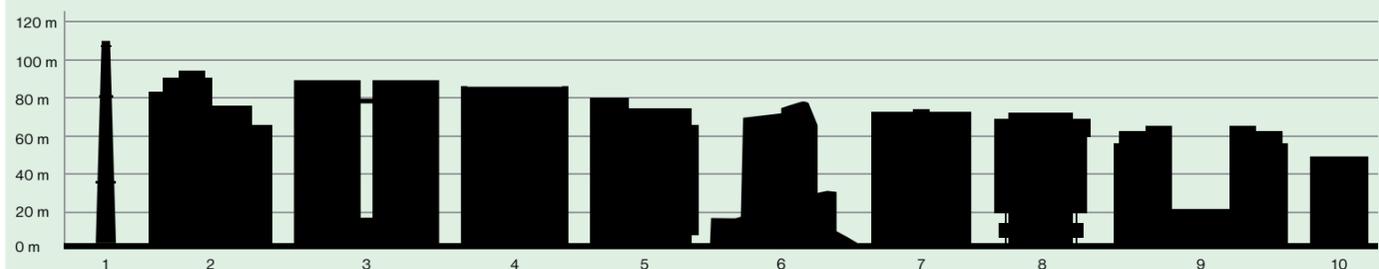
1. Najvyšším objektom na území Petržalky je **komín** v areáli bývalej továrne Matador, ktorý má výšku 110 metrov.
2. Na druhom mieste je s 96-metrovou výškou **Aupark Tower** a len o meter menej má vyhliadková terasa nad reštauráciou UFO, ktorá je súčasťou Mosta SNP.
3. Na treťom mieste je **Technopol**. V roku 1983, keď začali stavať dve výškové budovy, ktoré sa neskôr nazývali Technopol alebo petržalské dvojčiky, tak stavbyvedúci školákom počas exkurzie pre lepšiu predstavu vysvetľoval, že pôjde o objekt dvakrát vyšší ako 12-poschodový panelový dom. V skutočnosti je však súčasné sídlo Miestneho úradu v Petržalke

ešte o jeden osemposchodový panelák vyššie.

4. Štvrtou najvyššou stavbou je výšková budova **Incheby**, ktorá má 85,6 metra.
5. **Dominant** - 80 m (20 poschodí)
6. **Vienna Gate** - 78 m (22 poschodí)
7. **Fuxova** - 75 m (23 poschodí)
8. **Tatra City** - 72 m (19 poschodí)
9. Polyfunkčný objekt **Vodotika** - 64,3 m (20 poschodí)
10. Polyfunkčný dom - Humenské námestie - 49,5 m (17 poschodí)

Dvanásťposchodové paneláky s veľkými terasami sú vysoké okolo 40 metrov, klasické 12-poschodové domy majú výšku 35,1 metra, osemposchodový panelák má 24,5m, šesťposchodový panelák 18,9m a štvorposchodový panelák je vysoký 13,5m.

(ars)

Odpovedá právnik

JUDr. Jaroslav Gründler

grundler@chello.sk

Stúpačkové problémy

Dobrý deň, v našom dome sú pôvodné 40-ročné stúpačkové rozvody. Mnohí noví vlastníci to nevedia, mnohí nevedia koľko rokov je životnosť rozvodov. Správca, BDP v tejto veci nekoná, hoci stav domu pozná. Nemal by správca iniciatívne otvoriť tento problém na schôdzi, navrhnúť výmenu, dať o tom hlasovať, prípadne zaradiť otázku do písomného hlasovania? Ďakujem za odpoveď.

P.B., Petržalka

Zmluva o výkone správy upravuje práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré sa týkajú aj zabezpečovania prevádzky, údržby a prípadných opráv domu. Medzi základné povinnosti správcu pri správe bytového domu patrí spravovanie majetku vlastníkov s odbornou starostlivosťou. V zmysle ustanovenia § 8b ods.1 písm. g) zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení (ďalej len „Zákon“), má správca povinnosť každoročne predložiť vlastníkom plán opráv na nasledujúci rok, ktorý je zameraný najmä na stav spoločných častí a spoločných

zariadení domu. Predpokladám, že správca je dobre oboznámený s technickým stavom bytového domu, ktorý spravuje a v prípade potreby výmeny rozvodov by vo veci konal.

Pokiaľ sa tak nestalo, vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome (ďalej len „vlastník/ci“) nič nebráni, aby záležitosť vzali do svojich rúk. Byť vo vlastnom záujme iniciatívny, vyplýva aj priamo zo Zákona ktorý ustanovuje, že je nielen právom, ale aj povinnosťou vlastníka zúčastňovať sa na správe domu, a na schôdzi alebo písomným hlasovaním, rozhodovať ako spoluvlastník o spoločných zariadeniach domu, príslušenstve a pozemku, najmä o spôsobe ich prevádzky, údržby a opráv. Schôdzu vlastníkov zvoláva správca alebo, keď o to požiadajú aspoň štvrtina vlastníkov. Písomné hlasovanie vyhlasuje správca alebo, keď o to požiadajú aspoň štvrtina vlastníkov, pričom o písomnom hlasovaní môžu rozhodnúť vlastníci aj hlasovaním na schôdzi. Schôdza vlastníkov alebo začiatok písomného hlasovania sa musí uskutočniť do 15 dní od doručenia žiadosti aspoň štvrtiny vlastníkov. Ak správca v tomto termíne nekoná, právo zvoliť schôdzu vlastníkov alebo vyhlásiť písomné hlasovanie má aspoň štvrtina vlastníkov v bytovom dome. Eminenčný záujem chrániť si svoj majetok by mal mať v prvom rade majiteľ. Nielen na schôdzi, ale aj mimo nej je zákonný priestor priamo osloviť správcu s daným problémom a požadovať vysvetlenie ku každej veci dotýkajúcej sa správy domu. Vo vašom prípade sa tak zrejme nestalo.

Zrušený trvalý pobyt

Strýko, s ktorým neudržiavam kontakty, je už dlhšie v zariadení sociálnych služieb. Od jeho susedy v obci na Záhorí som sa dozvedela, že keď pred voľbami požadoval od miestneho úradu z obce, v ktorej vlastní dom a má trvalý pobyt hlasovací preukaz, dostalo sa mu odpovede, že tento mu bol zrušený. Vraj je prihlásený v zariadení sociálnych služieb. Strýko trpel duševnými poruchami ešte pred dôchodkom, neviem však či to súvisí s prípadom. Je možné odhlásiť človeka z miesta trvalého pobytu bez jeho vedomia a súhlasu?

Zdenka (gmail.com)

V prvom rade dávam do pozornosti zákon č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR v platnom znení (ďalej len „Zákon o pobyte“), ktorý uvádza trvalý pobyt občana ako pobyt spravidla v mieste jeho stáleho bydliska, pričom občan má na území SR tom istom čase iba

jeden trvalý pobyt. Na základe dostupnej informácie vychádzam z domnienky, že zariadenie sociálnych služieb, v ktorom je strýko umiestnený, postupovalo podľa §4 ods.3 Zákona o pobyte. Za občana, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená a ktorému sa poskytuje ústavná starostlivosť formou celoročného pobytu pre občanov v zariadení sociálnych služieb, sú povinní hlásiť trvalý pobyt vedúci týchto zariadení, ak si povinnosť podľa Zákona o pobyte nespĺnil zákonný zástupca, prípadne opatrovník. Vychádzajúc z povedaného, príslušná ohlasovňa pobytu (miestny úrad) bola pri hlásení pobytu občana povinná zaslať vyplnený odhlasovací lístok ohlasovní doterajšieho trvalého pobytu občana, teda obci, kde strýko býval pred umiestnením, o skončení tohto trvalého pobytu. O bližšie vysvetlenie odporúčam požiadať konkrétne zariadenie sociálnych služieb.

Viete, že...

... od 1. januára do 1. marca 2020 sme v našom kraji zaznamenali 243 dopravných nehôd, čo je o 33 menej ako v rovnakom období vlaňajška? Pri týchto nehodách prišli o život štyri osoby, čo je proti rovnakému obdobiu vlaňajška nárast o 400 percent!

Bezplatná právna poradňa poskytuje informácie k problematike obsiahnutej v adresných otázkach. Autor nepreberá zodpovednosť za komplexnosť odpovedí, nakoľko tieto sú limitované formuláciou otázok.

Krimipríbehy, fakty, štatistiky

Menej zločinov, viac vražd

Rok 2019 bol ďalším v rade, ktorý priniesol pokles počtu evidovaných trestných činov.

Z celkového počtu 58 829 vlní zistených trestných činov tvorí násilná kriminalita 5540 prípadov, čo predstavuje niečo cez desať percent, hodnotovo však patrí medzi najsledovanejšie, keďže ohrozuje najvyššie ľudské hodnoty, ako sú život a zdravie. Porovnanie vražd posledných troch rokov vykazuje kolísavý trend. V roku 2017 štatistiky zaznamenali 80 vražd so 49 percentnou úspešnosťou, o rok neskôr prišlo v našej krajine násilne o život 67 osôb, pričom objasnených bolo 69 percent, vlní bolo 76 vražd so 76 percentnou úspešnosťou, čím slovenská polícia dosiahla historicky najvyššiu objasnenosť vražd. Z celkového počtu bolo až sedem vražd spáchaných v okrese Dunajská Streda. V roku 2019 pribudlo do štatistik 24 vražd motivovaných osobnými

stúp páchateľov sprevádzaný narastajúcou brutalitou, ktorá sa stáva fenoménom doby. Medzi najčastejšie páchané násilné trestné činy patrili v sledovanom období nebezpečné vyhrožovanie s 1897 zistenými prípadmi a úmyselné ublíženie na zdraví. V druhom prípade sa do celkového počtu násilnej kriminality podpísalo 1526 prípadov, pričom polícia so 73 percentnou úspešnosťou objasnila 1109 prípadov. Stíhaných, resp. vyšetrovaných, bolo 1399 osôb, z toho 25 maloletých. Akákoľvek úsilie polície dostať páchateľa za mreže však často končí bez adekvátneho postihu. Potvrďuje to aj prípad popredného slovenského kickboxera, ktorý za asistencie otca vlní na jarmoku v Starej Lubovni surovo dobil a dokopal 31 ročného muža, čo si vyžiadalo jeho hospitalizáciu a dlhotrvajúcu práceneschopnosť. Na návrh prokurátora, ktorý Okresný súd v Starej Lubovni považoval za dostajujúci trest, skončili násilníci s podmieneným verdiktom. Aj takto sa môže prezentovať vzorová prevencia s pečaťou kvality nezávislého súdu! K štatistike kriminality na Slovensku za rok 2019 sa vrátíme v nasledujúcom vydaní. (jgr)

Volajte 158!

Kriminálna polícia sa obracia na občanov so žiadosťou o pomoc pri pátraní po týchto osobách. Akékoľvek informácie oznámte na najbližšom policajnom útvere alebo na bezplatnom telefónnom čísle 158.

OLGA ŽEMBEROVÁ, rod. GUDERNOVÁ (60) z Bratislavy

PETER BARTEK (38) z Bratislavy

POPIS osoby: nezistený

Na menovanú vydal v spojení Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd SR Európske zatýkanie rozkazy pre trestný čin podvodu.

POPIS osoby: nezistený

Na menovaného vydal Okresný súd v Bratislave IV príkaz na dodanie do výkonu trestu pre drogovú trestnú činnosť.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Nikomu nepatrí!

Na chodníku pri Vyšehradskej, medzi zastávkami MHD, autobusových spojov č.93 a č.95, sa nachádza zbytok prístrešku, v o l a k e d y moderného verejného telefónneho automatu, ktorý bol funkčný do roku 2010. Odvtedy tu chátrovanie, vandalské, najmä pre mužov. Pravdepodobne toto torzo už nemá

službu ako verejné wc, najmä pre mužov. Pravdepodobne toto torzo už nemá žiadneho správcu, majiteľa, alebo vlastníka. Tento hanebný a verejný hnus v podstate nikto nerieši, ani to nikoho z kompetentných nezaujíma...

Sybia Mláďa 4.4. - 4.5.	FRIDA MALOVAT A MILOVAT 16.4.
FRAGILE & CIMBAL BROTHERS 17.4.	HALINA PAWLOWSKÁ Banánová veľryba 18.4.
LORDI 20.4.	Milenec 25.4.
Stará láska NEREZAVÍ 27.4.	Už ti nikdy nenaletím 29.4.

Twüstenrot Teatro

Bratislavské Hudobné Divadlo

wüstenrot

Generálny partner divadla

Teatro Wüstenrot
Trnavské mýto 1
831 04 Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
02/50 22 87 39.

Predpredaj vstupeniak
Ticketportal
pokladňa
Teatro Wüstenrot
Agentúra Kováčová

Radšej po tráve ako po tankodrome. Dokedy?

Rada by som upozornila na chodník Jantárová – Lietavská. Z oboch strán cesty, je v dezolátnom stave, v podstate to ani nie je oficiálny chodník. Problém majú imobilní občania aj rodiny s deťmi v kočkoch. Nehrozí tadiaľ prejsť s kolobežkou či opátkami. Nie raz mi tam dcéra škaredo padla a zranila sa. Výhovorky typu, že tieto chodníky sa budú opravovať s električkou, ktorá pôjde okolo nie sú nič platné, lebo v plánoch tu tento chodník nie je zakreslený na rekonštrukciu. Riešila som to už podnetmi na primátora, kde sa zatiaľ nič neposunulo

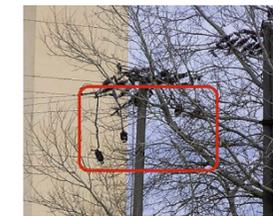
a v zozname opráv na najbližšie tri roky nie je. Chodník by sa mohol opraviť aspoň ako „dočasná oprava chodníka“ napríklad... Dokedy budeme tadiaľto kráčať radšej po tráve ako po tomto tankodrome?

Chlebanová

(pozn.red. Tu je odpoveď mesta na interpeláciu poslankyne Eleny Páto-prstej, ktorú sme zverejnili v čísle 3: „Problém, ktorý opisujete, nám je známy, a ako správne uvádzate, po západnej strane Jantárovej cesty je chodník v projekte 2. časti Nosného systému MHD v Bratislave električková trať do MČ Bratislava ~ Petržalka navrhovaný len sčasti. Chodník po východnej strane Jantárovej cesty bol v celej dĺžke už súčasťou dokumentácie pre územné rozhodnutie, ako aj chodník, ktorý smeruje k OC Lidl. Po západnej strane Jantárovej cesty bola však navrhovaná rekonštrukcia len určitej časti chodníka, preto zabezpečíme, aby sa rekonštrukcia jeho zvyšnej časti realizovala v rokoch 2020-2021.“)

Ťažké izolátory visia len na poistných lankách!

V rokoch 1990-1999 sa budovalo v blízkosti Chorvátskeho ramena-Topoľčianska-Jantárová-Betliarska vzdušné trakčné elektrické vedenie, ktoré bolo pripevnené na stožiaroch, v približnej výške 10 m. Toto 4-kilometrové vedenie malo slúžiť pre bratislavské metro, ale celá stavba bola pozastavená. Odvtedy chátrovanie, časť vedenia už aj odpadla, keramické izolátory sú na tom horšie, visia len na poistných

lankách. Tento úkaz začal v roku 2016. Vo februári tohto roka som narátal na celom úseku vedenia 9 uvoľnených keramických izolátorov. Čakáme, kým niekoho zabijú?

Rastislav Gemerský

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

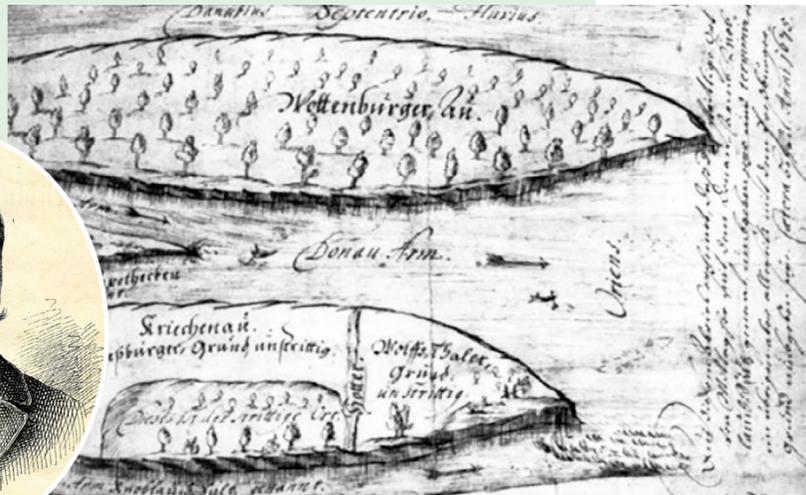
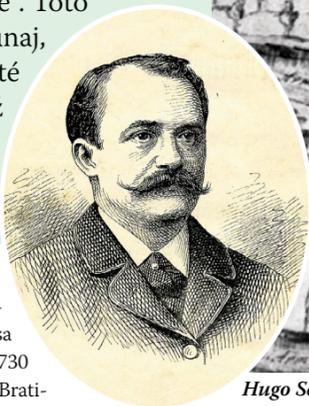
13. 3. 2020 • vychádzajú 26 rokov • číslo 5
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFA a.s., tlačiareň PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Vražda na rajskom polostrove Griechenau

Z Griechenau je v súčasnosti chránený areál (CHA). Nájde ho medzi hranicou s Rakúskom a mostom Lafranconi na cyklotrase „Petržalské bunkre“. Toto územie, obklopené riekou Dunaj, poskytovalo kedysi bohaté zásoby ovocia. Vytváralo tiež idylu pre umeleckú tvorbu a umožnilo skryť najhorší zločin. Aspoň tak sa zdalo.

Hugo Schenk bol usvedčený z vraždy niekoľkých mladých žien. Pri Griechenau našla smrť aj 19-ročná Rosa.

V minulom príspevku ste si mohli prečítať o spomienkach na niektoré udalosti, ktoré sa stali v Petržalke po druhej svetovej vojne. Zaujímavé sú však aj záznamy z dávnejších storočí.

Rajský Kiechen-Au

Napríklad spomienky Eliasa Wanyécziusa. Zaznamenal ich polyhistor Matej Bel (1648 – 1749) v Noticiách. Z ich prekladu od Jána Paveleka sa dozvedáme, že Elias Wanyéczius bol radca a sekretár Uhorskej kancelárie. A zároveň to bol „muž oddaný Múzam ako sotvako iný“. V tých časoch vlastnil pozemky na polostrove Kriechen-Au aj Pavol Jesenák. Takéto meno spomína v básni Wanyéczius a vysvetľuje, že jeden z nich mu Pavol Jesenák daroval. Anton Špiezs opisuje v knihe Bratislava v 18. storočí, že kráľovský radca Pavol, najvýznamnejší zo šľachtickej

rodiny Jesenákovcov, sa v roku 1730 usadil v Bratislave a nadobudol majetky v jej okolí. Z básne Wanyécziusa cítil, že úrodný polostrov vnímal, ako dokonalý raj patriaci Bratislave, plný ovocných stromov a rastlín s liečivými plodmi.

Slivkový či Grécky?

Mimochodom, v poznámkach prekladateľa nájdeme aj vysvetlenie pôvodu jeho pomenovania. Názov Kriechen-Au prekladá ako Slivkový háj. V básni však radca Elias Wanyéczius označuje toto miesto ako Grécky ostrov. Prekladateľ túto zámenu vysvetľuje tým, že bratislavskí Nemci dokázali vydarovať. Anton Špiezs opisuje v knihe Bratislava v 18. storočí, že kráľovský radca Pavol, vyslovovali ako Kriechen

[kriechen]. V publikácii Petržalka do roku 1918 uverejnili autori Luboš Kačírek a Pavol Tišliar aj vojenskú topografickú mapu z roku 1884. Toto miesto je na nej označené ako Griechen a na mape z roku 1753 ako Insula Griechen Au.

Miesto činu

Pod výrazom Griechenau možno nájsť aj množstvo reportáží v novinách Pressburger Zeitung. V digitalizovanej podobe ich uverejňuje Univerzitná knižnica v Bratislave. Prvá pozoruhodná je zo 4. januára 1884. Spomína sa v nej výzva k podaniu svedectva o pravdepodobne spáchanej vražde neznámej ženy. V Griechenau totiž ktosi našiel krvavé stopy na

skalách pri Dunaji a tiež dámske gombíky a korálové perly. Stopy naznačovali, že s telom sa hýbalo, akoby ho vrah ťahal do Dunaja. Kľúčovú výpoveď policii poskytla hostinská Maria Hänselin z neďalekého Wolffsthalu. Popísala, ako v deň vraždy prišli z Viedne do hostinca dvaja muži s mladou ženou, ktorú tam asi hodinu nechali čakať. Žena bola zdržanlivá, avšak, po vyzvedaní sa hostinskej zdôverila, že je nevestou jedného z nich. Následne potom mužov polícia našla. Obaja, Hugo Schenk a Carl Schlossarek boli usvedčení z vraždy aj ďalších mladých žien. Ich metódou bolo uverejniť inzerát v novinách s ponukou na sobáš. Z prihlásených si zrejme vytipovali naviac a osamelé ženy. Napisali im niekoľko lúboštných listov a pod rôznymi zámienkami ich prehovorili k falšovaniu vkladných knižiek. Následne zmizli z ich života, alebo, v prípade nutnosti, podozrievavé slečny zavraždili. K tomu sa uchýlili osemkrát. Vždy našli iné miesto. Naposledy si, v decembri 1883, vybrali hlboké vody Dunaja pri Griechenau neďaleko Prešporku. Ich obeťou bola vtedy 19-ročná Rosa Ferenczy, ktorá o sebe tvrdila, že je nevlastnou dcérou istého šľachtica. Zrejme ich podvod odhalila, pretože

z plánovaného sobáša chcela odstúpiť. Obaja dostali strach, že ich prezradí, a tak ju ľstou zlákali na výlet do Prešporku. Cestou sa zastavili v hostinci...

Šokujúce pripomenutie

O súdnom procese redaktori novín podrobne informovali. Vrahovia bez námietok prijali trest smrti obesením. Reportáže o týchto sériových vrahoch sporadicky čítali v Prešporke ešte tri roky, avšak, telo obete zavraždenej v Griechenau sa nenašlo. Po štyroch rokoch, 14. mája 1887 sa ľudom z Griechenau naskytl hrôzostrašný pohľad. Parník akosi rozvíril vody Dunaja a ten vyplavil na breh dolnú polovicu ženskej mŕtvoly. Stalo sa to na mieste, ktoré len pred sto rokmi ďalší radca, Franz Balthasar von Semillern po návšteve velebil slovami: „Keby Dunaj uprostred tečúci nedelil zeme, najbližšou rajú táto blažená bola by zem“. Aj také sú spomienky na malý zaniknutý polostrov.

Katarína Králiková, sprievodkyňa dejinami a blogerka
Zdroje: TIBENSKÝ, J. Bratislava Mateja Bela, vydavateľstvo OBZOR 1984; Noviny Pressburger Zeitung, 14.-16.3.1884, digitálna knižnica Univerzity Komenského v Bratislave.
Foto: wikipedia

Gymnastické centrum funguje v Petržalke na Wolkrovej od septembra 2011.

Gymnastické centrum potrebuje novú halu

Veľkú zásluhu na tom, že gymnastika je piatym najväčším športom na Slovensku, má aj Gymnastické centrum na Wolkrovej ulici v Petržalke. Dnes už je však vyťažené na maximum a nutne hľadá objekt na vytvorenie ďalšej gymnastickej haly. Porozprával nám o tom Tibor Letko, predseda predstavenstva Gymnastického centra.

Čo ste podnikli preto, aby ste sa presťahovali do inej gymnastickej haly?

Na miestnom zastupiteľstve v Petržalke som predniesol žiadosť o pomoc pri riešení situácie Gymnastického centra. Uvažovali sme, že zostaneme na Wolkrovej a zoberieme si vedľajšiu malú telocvičňu. S jej majiteľom Borisom Mlsnom sme sa však zatiaľ nedohodli. Preto som navrhol možnosť prenájmu športovej haly na Prokofievovej č.2, ktorú by sme mali záujem zrekonštruovať a prispôbiť požiadavkám gymnastického športu. V súčasnosti k nám chodí 450 detí, na čakácke máme však ďalších záujemcov, na tréningoch by sme mohli mať až 750 detí. Okolo päťdesiat percent je ich z Petržalky, ďalšie sú z Bratislavy a z jej okolia. A ešte máme 150 trojročných detí, ktoré cvičia s mamičkami. Gymnastické centrum na Wolkrovej nám neposkytuje komfortné priestory, je tam malá šatňa, iba telocvičňa a žiadna kancelária. Potre-

žalka by nám mohla pomôcť s investíciou 100-tisíc eur do haly. Takže 300-tisíc eur aj s kompletným zariadením na gymnastiku by malo stačiť. Túto našu predstavu navrhne rada komisii športu a vedúcej kultúry a športu Ludmile Pastorovej. Teraz potrebujeme starý projekt, aby sa stavebná firma vedela vyjadriť, čo by kompletná prerábka vnútra stála. Zatiaľ nie je nič definitívne potvrdené, zastupiteľstvo najprv musí vyhlásiť súťaž. Toto je naša predstava, takto chceme investovať a halu plánujeme mať aspoň na 25 rokov s tým, že škôlky a školy z Petržalky v nej môžu cvičiť. A verejnosť má tiež dvere otvorené. Na Wolkrovej máme nájom do leta 2021. Takže pokiaľ by šlo všetko podľa našich predstáv, v tej dobe by sme sa mohli presťahovať na Prokofievovu ulicu. Pravda, musíme presvedčiť 35 poslancov, aby nám odsúhlasili tento projekt. Kto všetko v súčasnosti trénuje v Gymnastickom centre?

V utorok 21. januára ma komisia športu z MZ pozvala na stretnutie, na ktorom sa rozhodovalo aj o dotáciách pre veľké športové kluby. Mal som z neho dojem, že tomuto nášmu projektu je naklonená. Pravda, je tam nejaké uznesenie, že Prokofievova sa bude búrať a postaví sa nová hala. Alebo sa vypíše verejná súťaž, kto sa do nej zapojí a kto ju vyhrá, ten ju dostane. Podľa miestneho zastupiteľstva by mala rekonštrukcia haly stáť 600-tisíc eur. Podľa toho, čo som videl v športovej hale na Prokofievovej, sa tam za posledných 30 rokov takmer nič nezmenilo. Napriek tomu by po rekonštrukcii spĺňala podmienky pre gymnastický šport. Mestskej časti sme sľúbili, že do novej haly by sme investovali vlastné peniaze v hodnote 200-tisíc eur. Teraz je otázka, ako ju prevádzkovať. Máme za to, že MČ Petr-

Milan Valko
Foto: archiv (tl)

Juventa dostane podstatne viac

Starosta Ján Hrčka nepodpísal uznesenie o pridelení športových dotácií pre veľké športové kluby kvôli chybám v ich výpočte.

Podľa opraveného prepočtu a upraveného VZN, ktorý predložili poslancom na mimoriadnom zastupiteľstve, získava 5 klubov viac peňazí oproti pôvodnému návrhu, štyrom klubom sa navrhovaná dotácia znížila.

Kluby napríklad započítavali aj deti do 5 rokov, jedného člena v dvoch oddieloch počítal jeden klub raz, druhý dvakrát alebo kluby započítali medzi Petržalčanov aj nie petržalské deti. Chyba bola aj vo vzorci.

Výrazne si po prepočte polepšil športový klub Juventa Bratislava, dotácia sa mu zvýšila o 2 375,98 eur na 3 996,55 eur. Naopak, Gymnastické centrum dostane o 2 429,53 menej (po prepočte 17 122,48 eur), ŠKP Bratis-

lava (hádzaná) o 774,08 eur menej (po prepočte 9 374,50 eur), FC Petržalka o 669,64 eur (po prepočte 23 306,73 eur) a B.S.C. Bratislava o 52,34 eur menej (aktuálne 13 340,78).

Petržalka vyčleňuje dotácie zo svojho rozpočtu každý rok. V roku 2018 šlo o sumu 165-tisíc eur, minulý rok 117-tisíc eur, pre tento rok ide o sumu 100-tisíc eur. Je to aktivita nad rámec zákonných povinností mestskej časti. Na zastupiteľstve vicestarostka Lýdia Ovečková skonštatovala, že dôjde k zmene VZN. Je vytvorená poslanecká pracovná skupina a príprava nového VZN bude aj formou participácie so športovými klubmi a verejnosťou.

(in)

Ďurica skončil v Petržalke

Bývalý slovenský futbalový reprezentant Ján Ďurica, účastník MS 2010 a ME 2016, skončil na lavičke druholigového klubu FC Petržalka, kde pôsobil ako asistent trénera.

Svoje rozhodnutie oznámil najskôr vedeniu klubu, neskôr trénerom a hráčom. V stredu 4. marca absolvoval s mužstvom svoj posledný tréning. Zatiaľ nie je známe, kam povedú jeho najbližšie kroky. „To v tejto chvíli neviem. Potrebujem sa v najbližšom období stretnúť s ľuďmi,

prediskutovať možnosti, uložiť si myšlienky a potom sa rozhodnúť. Počúval som svoj vnútorný hlas a ten mi hovoril, aby som sa posunul ďalej, aby som sa vydal vlastnou cestou, vybudoval niečo svoje,“ dodal bývalý reprezentant.

(mv)

Foto: Milina Strihovská

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.

Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,

PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.

kontakt.: www.strecnianska.sk
www.ambulapraktika.com
tel: 0917 216 039

Jean Cocteau	živá bytosť	1. časť tajničky	okusovalo (zried.)	kričalo (expr.)	územie na Slovensku	telefonuje	Ivan (dom.)	tu máš	3. časť tajničky	Pomôcky: alit, kona, naté, inuk, posesor	zobralo	druh tkaniny	Štefan (dom.)	EČV Komárna	nehľadalo, nestopovalo	Emil (dom.)	drobil, mrvil
páchnuca tekutina, ktorú vylučuje tchor										preniknem							
vykaroval, vytočil (hovor.)										4. časť tajničky Aurélia (dom.)							
naťahoval o na nohy obuv							múza ľúbostnej poézie soptia							požíval tekutinu plápolala (bás.)			
hrdzavá						chvejúce sa (zastar.) dôverovať							ničť ohňom kos obilniny				
Autor krížovky: Juraj Mitošinka	dravý vták	Alena (dom.) 2. časť tajničky				rytím vyhánilo derrickový žeriav						stával sa žltým premočil potom					
sklenené výrobky					grécke písmeno posedávajú						kniha s výkladmi snov oslavoval					5. časť tajničky	husársky kabát
mužské meno				časti púšte Sahary mandeľ, po česky						opila sa platidlo v Izraeli							
skratka krvného obrazu			často meralo eskimácky lovec										druh horniny značka hliníka				
obriadiť (hovor.)							ženské meno sviečka						omám alkoholom okolitá oblasť				
vazal						hovorilo (kniž.) džugáte (expr.)									otravné látky tropický plod		
Pomôcky: nard, agorot, atila, acetát	dihá chvíľa spočívalo					uchádzať sa o priazeň ženy mŕtvi							hlúpa žena (pejor.) druh poloopice				
dajaké (hovor.)					prilipol (expr.) keď							činená useň námaha (expr.)					octan (chem.)
EČV Lip-tovského Mikuláša			jednotka zn. La tajne pripravil								podobalo sa druh bielej repy						
skr. pre Elektráreň Bohunice				pohanskí kňazi vyhňal						kôпка zeme vyrytá krtom okružila							
ligot					postupne skr. Českej národnej banky										zn. pre oersted majúca kolesá		
vyznačte							ženské meno hlinená flauta							Klub slov. turistov prchký človek			
Pomôcky: anon, se-rír, katta, kvaka	prestane snívať papáin, po česky					listnatý strom utopil sa (kniž.)							křmi šikmé				
čaro						ukovala zaujme sedáciu polohu						krúženie (bás.) poisti					
záruka (práv.)					zataja juho-ázijská rastlina						popolievaj obyvateľ Pruska						začiatky dní
polovica				zorú isté množstvo zarezanie						držiteľ (práv.) oxid titánatý							
skratka pre a dato			radniční (zastar.) skratka televízie						tykajúca sa trieru Cartoon Network								
vyslanec pápežskej stolice													mužské meno				
nedostatok základných vedomostí													Katarína (dom.)				